

Ik zou nog veel kunnen zeggen, maar zal mij beperken. Wie belang stelt in het onderwerp, vergelijk het antwoord van den heer DEKNATEL met mijn opmerkingen.

Het was natuurlijk niet mijn bedoeling het groote nut van de Bijzondere Strafgewangenis te Scheveningen te verkleinen. Van dat groote nut zal ieder overtuigd zijn, ook al kent hij niet den medegedeelden staat van vernielingen, daarvoor was niet de verzekering noodig, dat er een humane en beschaafde toon heerscht. Ik hoop echter van harte, dat als de heer DEKNATEL na langere ervaring het groote belang van de Bijzondere Strafgewangenis te Scheveningen voor het krankzinnigenwezen wil aantoonen, hij dit doen kan met juistere argumenten dan hij thans deed.

J. M. REITSEMA.

(De Redactie sluit thans de gedachtewisseling).

„UIT DE OUDE DOOS”.

Strijen, op het eiland de Hoeksche waard, is een zeer oud dorp, dat vóór den St. Elisabethsvloed, toen de Bieschbosch nog niet bestond, met Noord-Brabant was verbonden. Het telt thans 4280 zielen.

De hoogst verdienstelijke archivaris van Cromstrijen en Strijen, de heer P. M. H. WELKER, schrijft daarover: Geneeskundige dienst (1795—1813).

Er zijn 3 geneesheeren: PIETER PESANT sedert 6 April 1760, ALBERTUS PESANT sedert 30 Juli 1789 en JAN KOOPMAN sedert 1809. Zij hebben om beurten de armenpraktijk, waarvoor de Heilige geest-arme jaarlijks *f* 100.— en de Diaconie *f* 80.— betaalt. Tien jaar geleden bestond er een overeenkomst, volgens welke ALBERTUS PESANT de armen behandelde voor *f* 30.— of 42 ton turf 'sjaars. De vaccinatie alhier sedert 15 jaren toegepast wordt ijverig bevorderd. ALBERTUS PESANT heeft in 1812 51 en JAN KOOPMAN 20 personen gevaccineerd. De vroedvrouw SARA VAN OOSTENBRUGGE trekt *f* 16.— van den H. G. arme en *f* 100.— uit de dorpskas.

Paardendokter is JAN ZUIDERENT, die ook patent heeft als smid.

Oud-Beijerland, 5 Augustus 1913.

J. F. PH. HERS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — **Het drankgebruik onder de Berlijnsche arbeiders.** Het curatorium der ziekenfondsen te Berlijn heeft in samenwerking met den gezondheidsdienst een statistiek samengesteld over het drankgebruik onder de verzekerde arbeiders. Door de gegevens van een reeks van jaren te verzamelen kon het onderzoek over 1½ miljoen personen worden uitgestrekt. Daaronder waren slechts weinige procenten geheelonthouders, en dit waren dan nog jonge lieden van 14 tot 19 jaren. Een half miljoen maakten matig gebruik van drank, 940000 waren op weg, alcoholisten te worden en 1000 hadden het zoover gebracht. (Zouden er niet nog meer zijn geweest, die niet meer tot de verzekerde arbeiders behoorden? Ref.). De geheelonthouders verzuimden 0.8 pCt. van hun werktijd door ziekte; de matige drinkers 2.1 pCt. en de alcoholisten 12.5 pCt.. Vooral op jeugdigen leeftijd was het verzuim door ziekte bij de drinkers groot. Ook met de sterftcijfers en de ongevallen door eigen schuld was het bij de drinkers ongunstiger gesteld (*Wiener klin. Rundschau*).

— **Gezondheidstoestand in Pruisen.** Aan het verslag van den gezondheidsdienst van Pruisen over 1911 worden de volgende cijfers ontleend. Het geboortecijfer, dat in 1876 nog 40.9 per 1000 inwoners bedroeg en in 1901 nog 36.52 is gedaald tot